

Wereldbevolking: Een 7 + 9 nullen (24.8.11)

Onder de titel "Plus de 7 milliards d'hommes en 2011" bracht de krant La Libre Belgique op donderdag 18 augustus de jongst beschikbare gegevens over de evolutie van de menselijke wereldbevolking. Dit op basis van een tweejaarlijkse studie van het Franse "Institut national d'études démographiques (INED)". Vertalen en interpreteren we dit artikel even - aangevuld met andere bronnen - zodat de belangrijkste tendensen duidelijk worden.

De kaap van de 7 miljard mensen, die halen we dit jaar reeds.

De kaap van de 6 miljard, die werd gepasseerd in 1999. Op amper 12 jaar kwamen er dus 1.000 miljoen mensen bij.

Over nog eens 14 jaar zullen we opnieuw 1 miljard mensen meer tellen. Toto: 8 miljard dus. Toch al "een vertraging" met 2 jaar.

Maar dan - zo beweren tenminste de demografen van INED en andere organisaties zoals de VN - dan zal de wereldbevolking zich stabiliseren op 9 à 10 miljard. Volgens een recente verklaring van de Verenigde Naties worden het er wellicht 10 en geen 9 miljard zoals lange tijd aangenomen.

En hoe komt het dat de groei zo sterk zal vertragen dat het tot een stabilisatie zal komen ?

Dat danken we aan een daling van de gemiddelde vruchtbaarheid: nu bedraagt die wereldwijd nog maar 2,5 kinderen per vrouw, daar waar ze in 1950 nog op 5 kinderen lag. Maar dat gemiddelde verbergt grote wereldwijde verschillen. In Niger baart een vrouw gemiddeld nog 7 kinderen, in Taiwan gemiddeld 0,9.

Bevolking Afrika: x 4 => 3,6 miljard

In de volgende decennia zal het merendeel van de bevolkingsgroei zich afspelen in 'Zwart-Afrika', op een deel van het Arabisch schiereiland en in de regio die loopt van Afghanistan via Pakistan tot in Noord-India.

De bevolking van geheel Afrika - het Arabische noorden inbegrepen - zal volgens INED verviervoudigen in een eeuw: van 800 miljoen in 2000 tot 3,6 miljard in 2100 ! En die groei komt er ondanks de AIDS-epidemie. Over een eeuw zal één mens op drie in Afrika leven, tegenover één op zeven nu. Beeld u even in wat dat zal betekenen voor het politiek, economisch en cultureel belang van Afrika in de wereld. Maar ook voor de migratie naar het noorden. En voor het leefmilieu, voor de tweede long van de aarde (het Congolees regenwoud), voor het wereldklimaat enzoverder. Dreigt voor Afrika (en de wereld) een ecologisch/demografische catastrofe zonder voorgaande ?

Bevolkingsverschuivingen wereldwijd

Terug naar nu. De top 7 van de landen met de grootste bevolking ziet er zo uit:

China: 1,33 miljard, India: 1,17 miljard, V.S. 306,8 miljoen, Indonesië: 243,3 miljoen, Brazilië: 191,5 miljoen, Pakistan: 180,8 miljoen, Nigeria: 162,3 miljoen

Die 7 landen tellen samen met hun 3,59 miljard inwoners meer dan de helft van de wereldbevolking. Maar over minder dan 10 jaar zal China voorbijgestoken worden door India dat momenteel elk jaar 28 miljoen nieuwe kinderen geboren ziet worden, tegenover "slechts" 16,3 miljoen geboortes in China.

Tegen 2050 levert één en ander de volgende top 4 op:

1. India met 1,69 miljard
2. Chine met 1,31 miljard
3. Nigeria met 433 miljoen
4. V.S. met 423 miljoen mensen.

Europa: Oosten loopt 'leeg', Westen loopt 'vol'

En Europa ? De huidige Europese Unie met haar 27 lidstaten telt 502,5 miljoen inwoners en dat aantal blijft ongeveer stabiel: 513 miljoen in 2050. Maar binnen de EU zijn er grote verschuivingen. Kort samengevat en ons baserend op eerdere gegevens gepubliceerd in onder andere Knack: het Oosten loopt leeg, het Westen loopt vol.

Zo ziet Frankrijk zijn bevolking stijgen tot 72 miljoen, meldt La Libre. Het land telt nu volgens Knack, 65,1 miljoen inwoners.

Sterke stijgers zijn ook het Verenigd Koninkrijk (nu 62,4 miljoen) en vooral Zweden (9,4) en Zwitserland (7,9 miljoen). Ook België behoort volgens Knack met zijn bevolkingsgroei "tot de landen met de grootste (relatieve) bevolkingstoename in Europa".

De sterke dalers moeten we in het Oosten zoeken: Bulgarije, Letland en Litauwen op kop. Maar ook Roemenië en Hongarije zien hun bevolking kleiner worden. Andere Oost-Europese landen zien hun bevolking min of meer stabiel blijven. Dalen doet ook - in het uiterste westen - Portugal én in het centrum, vrij verrassend toch, Duitsland; momenteel wel nog het volkrijkste land van de EU met 81,8 miljoen Duitsers.

Wereldwijde gemiddelde levensverwachting: 70

In termen van vergrijzing is Japan de kampioen: 23% van zijn bevolking is 65 of ouder. Duitsland is tweede met 21% van zijn bevolking behorend tot "de derde leeftijd".

Japan is ook het land waar de levensverwachting bij de geboorte de hoogste ter wereld is: 83 jaar maar liefst ! Het Europees gemiddelde bedraagt 80 jaar. Wereldwijd ligt de levensverwachting bij de geboorte nu op 70 jaar maar er zijn landen waar ze naar de helft evolueert: 46 jaar in Zimbabwe en 44 jaar in Afghanistan.

Het spreekt voor zich dat voor iedereen die zich op één of ander vlak met het welzijn van mens en planeet bezighoudt, de bovenstaande spectaculaire cijfers van bevolkingsgroei, - migraties en leeftijdsverschuivingen van het allergrootste belang zijn om tijdig de nodige maatregelen te kunnen nemen.

Jan-Pieter Everaerts

Dit artikel verscheen eerder in het dagelijkse ezine De Groene Belg nummer 554 / www.degroenebelg.be

Bron: o.a. <http://www.lalibre.be/actu/international/article/679627/plus-de-7-milliards-d-hommes-en-2011.html>